

Middel til at fremkalde et inderligt og tillidsfuldt Forhold mellem Præsterne og deres Menigheder. Det vilde jo vistnok være det Duffeligste, om Omordningen af alle disse Forhold kunde finde Sted paa teengang, fordi det ene i højt Grad griber ind i det andet, men da det er rimeligt, at denne Reform vil stee beelviis, som den allerede er begyndt, ligger naturligviis det Spørgsmaal nær, i hvilket Forhold denne Sag staaer til andre beslegtede, og jeg maa da indrømme, at jeg vilde ansee det for meget ønskelig, om en Omordning af Præsteembedernes Lønning maatte finde Sted, forinden Menighederne fik denne Indflydelse paa Valget. Dersom man nemlig seer hen til et beslegtet Forhold, jeg sigter til den Maade, hvorpaa Skolelærerembederne besættes, er det ganske vist, at jeg for mit Vedkommende anseer denne Maade for at være naturlig og god; jeg troer ogsaa, at Communerne i Almindelighed ere tilfredse med den, men jeg kan ikke nægte, at enkelte Skolelærere kunne have Grund til at beklage sig over denne Maade, fordi mangen en dygtig Mand derved bliver hindret i en mulig Forslyttelse, og dette mener jeg ogsaa vil kunne stee med Præsterne. Naar man ordner et vist Embedsforhold, bør der vistnok ogsaa tages al muligt billigt Hensyn til den, som skal vøgte denne Embedsgjerning, og jeg troer, at baade Kirken selv og dens Tjenere vilde være bedst tjente med, at Ordningen af Lønningsforholdet først fandt Sted. Det har forøvrigt glædet mig, at der i Udvalget har været fuldkommen Enighed i den Erkjendelse, at der tilkommer Menighederne en saadan Ret. Udvalget samstemmer deri — derom er jeg overbevist — med den største Deel af Folketirkens Medlemmer, som ikke nogenstunde have haft Vællighed til at fremsætte en samlet Udtalelse derom, men som dog, saa ofte de have været i det Tilfælde, at de skulde have en ny Præst, paa forskjellige Maader have givet tilkjende, at de savnede en saadan Indflydelse, og have da forsøgt at stætte sig den ved Hjælp af de Medlemmer, som stode til deres Raadighed, navnlig ved Henvendelse til Kirke- og Underviisningsministeriet; men det kan ikke nægtes, at i hvor enige end Alleeiere om selve Principet, ligesaa stor Uenighed er der, naar der bliver Tale om,

paa hvilken Maade Menighedsmedlemmerne skulle komme til at udøve denne Indflydelse, og dette taler efter min Mening for, at Sagen ikke er drøftet i den Grad og Udstrækning, som den burde være. Da nu tillige Forholdet her i Rigsdagen er af en saadan Art, at Sagen jo ikke nu kan gennemføres og blive til Lov, maatte jeg ansee det for meget ønskelig, om der dog maatte stee en Udtalelse, som kunde vise, at der ogsaa her i Folkethinget er en Stemning for en saadan Ordning, og som tillige bringer dette Spørgsmaal i Forbindelse med et andet nærbeslegtet, og som endelig udtaler Haabet om, at der fra Regeringens Side vil blive gjort, hvad der kan gøres, for at fremskynde Omordningen af de Forhold, som ogsaa vilde bidrage til at bringe den Tanke, hvorom der egentlig her handles, til Gjennemførelse. Jeg skal altsaa paa mine egne Vegne, og jeg troer, jeg tør sige, ogsaa paa min Medforlagsstilleres Vegne, udtale, at vi ogsaa slutte os til det Forslag til en Dagsorden, som er stillet af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen). Jeg skal endelig nu, da jeg rimeligviis ikke oftere vil tage Ordet i denne Sag, udtale, at det flere Gange har smertet mig at være Vidne til, at de Skribt, man foretager for at behøve en Forandring i de kirkelige Forhold, blive bedømte paa en meget haard og ukjærlig Maade; jeg er vis paa, at Enhver, der her i Rigsdagen arbejder for at fremkalde en Reform i disse Forhold, kun har til Hensigt at gavne Kirken, dens Medlemmer og dens Præster, og jeg for mit Vedkommende har ikke havt Andet til Hensigt, idet jeg kun har Grund til at nære Høiagtelse for den danske Geistlighed, som Stånd betragtet. **Barfod:** Jeg skal lade det heres ved ganske kort at erklære, at jeg maa slutte mig til den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Hase) foreslaaede Dagsorden, og det uden nogenformelst Tilføjning eller Endring. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har stillet et Endringsforslag til den nævnte Dagsorden, og jeg kunde slet ikke have noget imod at stemme for det, naar de Ord, der